

Burgenlandban és Stájerországban jártunk

A 2017. évi tavaszi-nyári túraprogram utolsó felvonásaként kelet-ausztriai kirándulásra indultunk 14-en július 7-én reggel 7-kor. A szép, nyári időben gyorsan haladtunk Kópháza, a határállomás felé, ahol átmentünk Ausztriába. Budapesttől számítva három és fél óra utazás után értük el a burgenlandi **Kaboldot** (*Kobersdorf*), ahol aránylag könnyen megtaláltuk a vízivárat, amely az Esterházy-család birtoka. A várban már készülődtek az esti színelőadásra.

Rövid átöltözés után – három utastársunk kivételével, akik az autóbuszban maradtak – gyalogosan indultunk tovább a szomszédos **Lánzsérre** (*Landsee*). Az út eleinte egy emelkedő utca volt, majd elértük az erdőt. Akkor egy rövid zápor is elkapott bennünket, de a fák alá beállva nem áztunk el. Az égbolt rövidesen kitisztult, folytathattuk a túrát. Helyenként legyalult erdészeti úton, másutt csalánokkal, szederindákkal szegélyezett köves, csúszós, szűk gyalogösvényen vezetett az út. Ez csalódás volt, mert az osztrák turistatérkép szintvonalat, tereptárgyat nem jelzett, viszont csaknem végig erdőgazdasági úton vezette a piros jelzést. Az aránylag nehéz terepviszonyok miatt sűrűn megálltunk. Végül némi késéssel, egy utolsó, meredek emelkedő leküzdése árán eljutottunk a lánzséri várba, amely kiterjedt várrom, sok látnivalóval. (Közép-Európa egyik legnagyobb várromja, tornya gótikus.)

A vár megtekintése után beszálltunk az autóbuszba, és kb fél óra utazás után **Seebensteinbe** érkeztünk. Ez a kisváros már Burgenlandon kívül, Alsó-Ausztriában, a neunkircheni járásban van. A hatalmas vár a völgy fölé magaslik. A várba csak gyalog lehetett felmenni, közel két kilométeres, nem túl meredek szerpentin. A vár melletti rétre felérve csalódottan tapasztaltuk, hogy onnan nincs szép kilátás, illetve a vár csak szombatn és vasárnap tekinthető meg, és aznap péntek volt. Néhány felvételt azért készítettünk, majd lebandukoltunk az autóbuszhoz.

Mintegy 20 perces utazás után az autópályán déli irányban letértünk **Aspang** városába. A mutatós főtéren ki sörözött, ki kávézott, ki fagyalatozott. Park közepén álló várkastélya magánbirtok, nem látogatható. Hat óra felé járt az idő, így csoportvezetőnk úgy döntött, ideje a szállásra indulnunk. **Felsőőr** (*Oberwart*) felé indultunk, azaz vissza Burgenlandba, annak is a déli részére. Felsőőr a térség központja, viszonylag nagy város. Most csak elhaladtunk a város mellett, és mintegy fél óra után a magyar határra érkeztünk, a bucsui (volt) határátkelőhelyre. Átlépve Magyarországra, pár kilométer után megérkeztünk a Hotel Klub Torony panzióba, ahol kényelmes szállásunk volt. Fél óra pihenő után az éhes társaság a panziótól kb 1 kilométerre lévő Torony Vendéglőben finom vacsorát kapott, majd nyugovóra tért.

Másnap fél kilenckor indultunk következő úticélunkhoz. Átléptünk Ausztriába, majd pár perces út után **Vasvörösvár (Rotenturm)** kisvárosba értünk. A kastély vörös, négyszögletes tornya messziről látszott. Közelebb érve zárt kaput találtunk, a pazarul felújított kastély magánkastély, nem látogatható; időnként klasszikus zenei koncertek színtere. Körbementünk a díszbejáratához, onnan megfelelő rálátás nyílt a tekintélyes méretű épületre, amelyről Borovszky Samu így írt kb 110 évvel ezelőtt:

Kegyúra gróf Erdődy Gyula. Itt van a híres vörösvári, mór izlésben épült és gróf Erdődy Gyula tulajdonát képező, nagyszabású kastély, mely arról is nevezetes, hogy itt őrzik a kastély egyik tágas toronyszobájában II. Rákóczy Ferencnek annak idején sokat kutatott titkos levéltárát. Itt van elhelyezve az Erdődy-család gazdag, rendezett levéltára is. A kastély, mely remek park közepén, magaslaton áll, egyike az ország legszebb épületeinek. Berendezése is fényes és igazi előkelő izlésre vall. Érdekes darabja az egyik csarnoknak egy kítőmött, hatalmas oroszán, melyet a nemrég elhunyt gróf Erdődy István sajátkezűleg lőtt. A kastély egyes termeiben vannak elhelyezve a gróf Erdődy Gyula által sajátkezűleg tervezett és faragott remek bútordarabok, amelyek úgy koncepcziójuknál, mint kivitelük nélfogva a legkifejlettebb műizlésre vallanak. Itt van gróf Erdődy Gyuláné díszes festő műterme is."

Vasvörösvárral egybeépült **Alsóór (Unterwart)**, ez ma Ausztria egyetlen magyar többségű települése. Szép, egyszerű temploma mellett az évtizedekig ott szolgáló Galambos Ireneusz bencés tanár, plébános magyar nyelvű felirattal ellátott emlékműve áll. A magyar nyelvű ismertető szerint a két tannyelvű oktatás 1995-ben szűnt meg a községben, de a kétnyelvű feliratok ma is mindenhol láthatók. A településnek most 920 lakosa van, 54 %-uk magyar.

Autóbuszunk azután áthaladt Felsőór belvárosán, majd a várost elhagyva jobbra fordult. Egy tucat kilométer megtétele után elértük a nevezetes, modern, gyönyörű fekvésű fürdővárost, **Tarcsafürdőt (Tatzmannsdorf)**. Luxusszanatóriumok egész sorát láttuk. A város szélén álló modern templomnál szálltunk ki itt, amely egyszerű geometrikus szerkezeti elemeivel és érdekes belső színvilágával különös hangulatot kelt.

Továbbhaladva betértünk a szomszédos **Gyimótfalvára (Jormannsdorf)**, ahol egy szép Batthyány-kastélyt tekintettünk meg kívülről, illetve fotóztunk le. Az épületben jelenleg a fogorvosi kamara irodái vannak.

Utunk ezután **Mária falvára (Mariasdorf)** vezetett, amely a völgy túloldalán fekszik. Nevezetessége a gyönyörű gótikus templom, amelyet először barokk, később neogótikus stílusban hoztak helyre. A szószéken Zsolnay-porcelán dombormű, a neogótikus oltár egyszerűen pazar. A Róth Miksa alkotta üveglakokon magyar nyelvű feliratok.

Visszatérve a völgybe, a busz továbbhaladt **Városszalónakra (Stadtschlaining)**. Vára még az 1200-as években épült, 1527-től a 20. század elejéig a Batthyány család birtoka. A vár bejáratát egy magas viadukton át lehet megközelíteni. A műemlékben jelenleg az osztrák konfliktus- és béke kutató intézet működik, és békekiállítás van, nem néztük meg.

Utunk következő állomása **Hartberg** volt. Ez a városka már Stájerországban van. A parkolóból lifttel jutottunk el a sétálóutcába, illetve főtérrre. Főtere különösen szép. Uralja a Szent Márton plébániatemplom, amelynek tornya 54 méter magas, a dúsan aranyozott toronysisak aranyozásához 90 m² aranylemezt használtak fel. A templom 1157-ben épült, a 17. században barokk stílusban átépítették. Mellette egy kerek, koraközépkori keresztelőkápolna. A városháza impozáns, háromszögletű homlokzatú épület. A várostól nem messze, nyaktörő szerpentinon közelítettük meg a magántulajdonban lévő Neuberg-várkastélyt, amely természetesen zárva volt.

Hartberg után visszautaztunk Burgenlandba, s ellátogattunk a magyar határ közelében fekvő **Németújvárra** (*Güssing*). Már a város előtt felbukkant a hatalmas, egy kúp alakú sziklára épült vár, amely mintegy óriás-szörnyetegként emelkedik a város fölé. A várba sikló vitt fel bennünket, nem bántuk, hogy nem

kellett ilyen magasra felkapaszkodnunk a harmincfokos melegben. A várkastélyban érdekes, kissé rusztikus történeti kiállítás látható bútorkiállítással, családi képtárral. A várkápolna gótikus, orgonája még a 16. század elején készült, ez a legrégebbi orgona a térségben. A Batthyány-család sírboltja van a vár alatt. A vártemplom tornyába két utastársunk is felment, a bádoggal fedett toronysisakban lehetett 40 fok meleg is.

Az idő késő délutánba hajlott, ezért visszautaztunk Toronyba, ahol egy fél óras pihenést követően megvacsoráztunk. Ezzel véget ért az út második napja is.

Utazásunk harmadik napján kissé korábban indultunk. Toronytól 110 kilométer **Grác** (*Graz*), a stájer tartományi székhely, Ausztria második legnagyobb városa. Az utat jelentős részben autópályán tettük meg, így aránylag hamar beértünk a városba, ahol buszunk a városi park mellett állt meg. Mintegy húsz perces sétával közelítettük meg a

belvárost, a várhegyen lévő, messziről látható, aranyozott óratorony felé tartottunk. Átmentünk a Mura folyón, amely kettészeli a belvárost. (Az óratoronyhoz sajnos nem mentünk fel, egy kisebb félreértés miatt.) A főtérről nem messze, a sétálóutcán (Herrengasse, Úri utca) áll a tartományi gyűlés épülete, a Landhaus. Csoportunkból néhányan megtekintették az épületben négy szinten elhelyezkedő híres fegyvertárat (*Landeszeughaus*). Az egyedülálló gyűjteményben 32 ezer tárgy látható, 28 ezer katona 17. századi teljes

telszerelése, a sisakoktól a vértéken át a páncélcsiszáig, a muskétától a puskákon és pisztolyokon át a kardokig és pallosokig. Egyik-másik tárgy kiemelkedő kovácsművészeti alkotás, (például egy komplett lópáncél), ami azonban valóban lenyűgöző, az a mennyiségük. Szépen karbantartva sorakozik a sok hadieszköz. Sajnos fényképezni a fegyvertárban nem szabad. Még egy-két templomba bekukkantottunk, meghallgattuk a déli harangszót, ettünk a főtéren egy pár virslit sörrel, majd visszamentünk az autóbushoz. Magunk mögött hagyva Grácot, kihajtottunk az autópályára.

A kora délutáni rekkenő hőségben értük el **Riegersburgot**, utunk fénypontját. A város Stájerország délkeleti részén fekszik, Rábfüzesztől 35 km-re. A vár alatti függőleges sziklafal ijesztő benyomást kelt. Az ismertető szerint egy meredek kaptatón lehet „felsétálni” a várba, de mi természetesen a felvonót választottuk. A vár 108 szobájából 25

kivételével az összes látogatható, 3 állandó kiállításnak ad helyet. A boszorkánymúzeumban a 17. századi életbe nyerhet betekintést a látogató. Egyrészt Elisabeth Katharina von Galler bárónőébe, aki erőskezű asszony volt, egy konvencionális, patriarchális társadalomban állt helyt, amit sokan nem néztek jó szemmel, illetve a "virágboszorkányként" elhíresült Catherine Paldauf életébe, akiről közismert volt az a legenda, hogy képes volt virágzásnak indítani télen is a növényeket. Catherine Paldauf neve így a feldbachi boszorkányper kapcsán került be a történelembe. Ez Stájerország legnagyobb boszorkánypere volt, amelyben a környékről 95 férfit és nőt vádoltak meg jégeső okozásával. A tárlaton bemutatják a törvényesen megengedett kínozások és kivégzési módokat is. 16 terem a vármúzeumnak ad helyet, amely a hely történelmével ismerteti meg a látogatót. Szinte minden teremben életnagyságú viaszbábok jelenítik meg a történéseket. A közelben sasröptető is van. A várba közvetlenül a sziklába vájt meredek út vezet, meghökkenítő, mennyi szamaras kordénak kellett itt felmennie a hatalmas vár felépítéséhez. A műemlék 1822 óta a Liechtenstein hercegi család birtoka.

A várostól pár kilométerre felkerestünk egy másik várkastélyt is, a **kornbergit**. Ez a hajdani lovagvár korábban ugyancsak a Liechtenstein ház birtoka volt, majd a 19. században a mostani tulajdonos, a Bardeau grófi család kapta meg. A teljesen felújított várkastélyban étterem működik és szőnyegkiállítás látható. Lovagterme esküvők kedvelt színtere; csak előzetes bejelentéssel látogatható.

Délután négy órakor indultunk haza innen, utunk utolsó állomásától. Felsőőr, Szombathely, Csorna és Győr érintésével baj nélkül érkeztünk meg Budapestre.

A kirándulás előkészítéséért és lebonyolításáért, a gazdag történelmi ismertetőért köszönet illeti Arday Lajos túravezetőt. A kirándulás résztvevői ugyancsak megköszönik a KMDSZ elnökségének az út anyagi támogatását.

Viszontlátásra a következő autóbuszos kirándulásunkon!

A beszámolót készítette: Kató Ferenc